

Vurdér ensilagen på flere tal

Godt grovfoder er vigtigt for et godt produktionsresultat. Kvaliteten kan vurderes på flere måder.

Af Vibeke Duchwaider, konsulent, VFL, Kvæg Team Foderkæden

Vi er nok mange, der deler den opfattelse, at godt grovfoder er grundlaget for en god mælkeproduktion. Der kan være flere måder at vurdere kvaliteten af grovfoderet, og man skal huske, at ét kvalitetsparameter sjældent kan stå alene i vurderingen.

Foderværdi

Foderværdien målt i MJ pr. kg tørstof i NorFors foderværdi-vurdering eller i kg tørstof pr. FE som tidligere er en hyppig anvendt parameter til at vurdere ensilagens værdi i produktionen.

Tabellen viser ensilagens foderværdi angivet som et indeks. Er indekset over 100, er ensilagens foderværdi - målt i kg tørstof (TS) pr. FE - bedre

end landsgennemsnittet, mens et indeks under 100 er lavere end landsgennemsnittet. Indekset er beregnet på baggrund af alle ensilageanalyser taget på samme CHR-nummer i løbet af året.

Indekset siger derfor ikke noget om, hvor god foderværdien er i de enkelte afgrøder for eksempel kløvergræs- eller majsensilage. Men det fortæller noget om den generelle værdi af bedriftens grovfoder.

En høj foderværdi hænger i høj grad sammen med høst på det rigtige tidspunkt i forhold til afgrøde, sort og klima. Vil man forbedre sin foderværdi, er det ofte omhyggelighed omkring planlægning af høst, der giver pote.

Ensileringsprocessen

En anden måde at vurdere ensilagens kvalitet på er at se på

forgæringsparametrene. Andelen af ammoniumkvælstof i forhold til totalt kvælstof (NH₃-N) i ensilagen er en rigtig god parameter til vurdering af gæringens kvalitet. Ammoniaktallet (NH₃-N divideret med 10) er påvirket af, hvor hurtigt pH sænkes i ensilagen, og hvor stor nedbrydningen af protein dermed har været. Nedbrydningen af protein fortsætter nemlig i ensilagen, indtil pH er kommet langt nok ned. Ammoniaktallet skal derfor helst være så lavt som muligt. Nedbrydning af protein under ensileringen giver mindre AAT og mere PBV i ensilagen.

Tabellen fra Nøgletalstjek angiver et indeks for ammoniaktallet, som er lavet på samme måde som indekset for foderværdi, hvor et gennemsnit af bedriftens ensilageanaly-

Få adgang til DLBR Nøgletalstjek

Hvis du vil sammenligne resultater fra din besætning med sammenlignelige bedrifter, kan du bruge DLBR Nøgletalstjek.

Kontakt VFL, Kvægs hotline på 70 15 50 15 for at blive oprettet som bruger. Du kommer ind i programmet via www.landbrugsinfo.dk Kvæg > it-værktøjer. Hvis du har Dyreregistrering, har du gratis adgang til DLBR Nøgletalstjek.

ser er sat i forhold til landsgennemsnittet.

På den enkelte bedrift kan indekset give et groft overblik over den generelle ensilagekvalitet på bedriften. Halter ensilagekvaliteten, er det som regel management omkring høst, sammenkøring i stakken og god afdækning, der skal ses efter i sømmene.

FODERANVENDELSE. Opnående resultater pr. juni 2011. Bedste er bestemt ud fra kg EKM pr. FE.						
	Jersey konventionel		Tung race økologi		Tung race, konventionel	
	Gns. 22besætninger	10 bedste besætninger	Gns. 33 besætninger	10 bedste besætninger	Gns. 193 besætninger	10 bedste besætninger
EKM pr. årsko (kg, yktr)	8.876	9.321	9.285	10.046	9.704	10.794
EKM (kg pr. FE)	1,45	1,49	1,32	1,4	1,34	1,48
Fodereffektivitet (pct.)	84	85	83	85	83	88
Kraftfoder (øre pr. FE)	184	184	291	294	174	180
Foderomkostning (kr. pr. kg EKM)	1,02	0,99	1,32	1,38	1,06	0,97
Grovfoderandel (pct.)	51	50	64	65	59	57
Kg TS pr. FE i ensilage (indeks)	103	107	102	106	101	104
NH ₃ -tal i ensilage (indeks)	97	99	103	102	100	101

Kilde: DLBR Nøgletalstjek, Videncentret for Landbrug, Kvæg.Tallene er baseret på opgørelser i KvægNøglen. Tabellen præsenterer resultater vedr. foderanvendelse, opnået i tre forskellige besætningsgrupper: Jersey, konventionel samt tung race, økologi og konventionel.